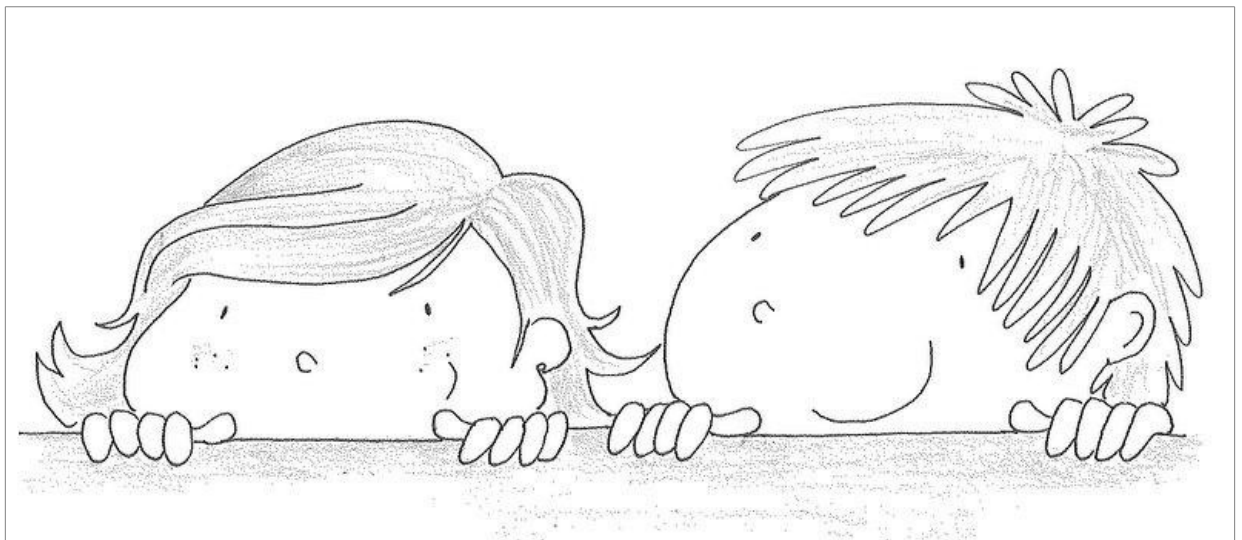

Dossier informatiu sobre el Cicle Superior de l'Escola Guinardó

Informació sobre la Primària

1. L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

El/la vostre/a fill/a acaba de començar Cicle Superior de Primària.

A continuació us expliquem uns quants aspectes importants d'aquest cicle i d'altres que canvien respecte a cicle mitjà.

Sistema d'avaluació

Enguany, al marge de les entrevistes pares - mestres , rebreu tres informes que coincidiran, més o menys, amb els tres trimestres que té el curs lectiu.

Als informes, hi trobareu les notes de les dimensions treballades en cadascuna de les matèries i un comentari personalitzat de la seva evolució personal (desenvolupament maduratiu, hàbits de treball, relacions que estableix amb els altres,...).

Amb cada matèria avaluada hi trobareu la qualificació final seguint aquests criteris graduats de més a menys positiu:

- Assoliment excel·lent
- Assoliment notable
- Assoliment satisfactori
- No assoliment

Al final de cada curs es farà una avaluació global. Aquests resultats finals, que rebeu al juny, són els que figuren a l'historial acadèmic del/de la vostre/a fill/a.

Les repeticions de curs

El Departament d'Ensenyament permet una repetició a qualsevol dels tres cicles d'Educació Primària.

En cas que el ritme d'aprenentatge o el grau de desenvolupament maduratiu d'un nen o nena ho requereixi, la Junta d'avaluació -a proposta de la tutoria- valorarà la conveniència de la repetició tenint en compte situacions personals i aspectes maduratius, emocionals, curriculars... La decisió final es comunicarà a la família al llarg del 3r trimestre i és competència de la Junta d'avaluació.

És important no considerar la repetició com un càstig, sinó com una oportunitat que ha de permetre el nen o nena assolir unes estratègies, uns hàbits, uns coneixements, uns procediments, una maduració personal... que li han de facilitar afrontar el curs o el cicle següent amb unes mínimes garanties d'èxit. Cal que tinguem molt clar que cada persona és diferent i que ha de tenir dret a seguir el seu ritme d'aprenentatge. De vegades, encara que es vulgui, aquest procés no es pot forçar. Si es viu d'aquesta manera, la repetició serà més profitosa.

Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) i treball cooperatiu

Els i les alumnes tindran una franja horària de 6 hores setmanals en la qual s'aplicarà la metodologia del Treball Basat en Problemes/Projectes. D'aquesta manera treballarem conceptes i procediments de Català, Matemàtiques i Medi de manera globalitzada, en contextos significatius i propers a l'alumnat, aplicant tècniques de treball cooperatiu.

Aquestes franges englobaran el treball de les 8 Competències Bàsiques establertes pel Departament d'Ensenyament:

Competència comunicativa, lingüística i audiovisual

Competència artística i cultural

Tractament de la informació i competència digital

Competència matemàtica

Competència d'aprendre a aprendre

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Competència social i ciutadana

2. ELS CANVIS RESPECTE EL CICLE MITJÀ

Estudi i treballs en grup:

Sovint els i les alumnes de 5è i 6è necessiten més temps fora de l'horari escolar per desenvolupar o acabar alguns treballs començats a classe. Per aquest motiu tenen a la seva disposició espais i infraestructura a l'estona de migdia per poder acabar aquesta feina a l'escola. Tot i que al principi encara els costa organitzar-se entre ells i treballar en equip de manera productiva, poc a poc van interioritzant les dinàmiques de treball pròpies de cicle.

Aquest aprenentatge forma part d'un procés que necessita el seu temps per a ésser adquirit. Moltes vegades els costa posar-se a treballar, distribuir-se la feina i el temps. Des de casa se'ls pot donar orientacions sobre on trobar la informació per fer un treball de recerca: llibres, biblioteca... Cal estar al cas amb la informació d'Internet, no sempre és adequada i cal destriar-la. A poc a poc i amb l'edat començaran a organitzar-se millor i a fer els treballs d'una manera més acurada.

Faltes de deures i faltes de retards:

Els deures no els posem, mai, d'un dia per un altre, i si ho fem, han tingut una estona per acabar-los a classe. Si no els fan, a part de posar-los la falta de deures corresponent, procedirem a:

- Si les faltes de deures són reiterades, els hauran d'acabar en una altra classe o a casa.
- Si tenen més de cinc faltes de deures es farà una notificació a l'agenda i l'hauran de signar (pares i mestres) i fer un seguiment de les feines diàriament fins que la situació millori (15 dies aproximadament)

- Durant el tercer trimestre de 6è ja no es dictaran diàriament els deures a classe per tal d'anar-se adaptant a la manera de funcionar de l'ESO.

Hem d'aconseguir que es facin responsables d'apuntar-se els deures cada dia i organitzar-se. El cap de setmana poden anar avançant els deures i l'estudi.

Cal recordar que si no tenen deures apuntats a l'agenda, sempre tenen feina per anar fent, repassar, estudiar i tenir els treballs i assignatures al dia.

Assistència i retards:

A les nou en punt del matí es tancaran les portes de les classes. Als nois i noies que no hagin entrat se'ls apuntarà una falta de retard. Quan hi hagi un nombre considerable de retards, us posarem una nota a l'agenda.

Us demanem que insistiu molt en la necessitat de ser puntual, ja que a banda que és una mostra de respecte, la impuntualitat distorsiona el treball de tota la classe.

Les faltes d'assistència no justificades prèviament es notificaran al despatx i l'escola avisarà a la família mitjançant un SMS.

Grups partits de tècniques d'expressió oral i expressió corporal:

Tècniques d'expressió oral:

Quadrimestralment, els i les alumnes tindran l'oportunitat de treballar i millorar l'expressió oral, mitjançant el treball de dinàmiques específiques que després podran aplicar a les presentacions dels seus treballs.

Educació física:

Cal que el dia d'educació física, l'alumnat de 5è i de 6è porti l'equipament esportiu de l'escola (xandall i samarreta blanca) i una samarreta neta de recanvi (quan finalitzen la classe, es posen la neta) i estris de

neteja (tovallola i desodorant, si cal). Venir sense l'equipament o el recanvi comporta una falta de deures.

Activitats del migdia i pati:

- **Biblioteca:** Els alumnes de 5è i 6è podran anar a la Biblioteca a llegir, fer deures, fer treballs en grup o fer ús dels ordinadors.
- **Aula d'estudi autogestionada per 6è (tres migdies):** L'alumnat de 6è, amb previ acord amb els tutors, podran anar a l'aula d'estudi. L'aula està autogestionada pel mateix alumnat, que s'encarregarà que hi hagi un ambient de treball i aprofitament del temps. Els altres dos migdies podran anar a la biblioteca.
- **Taller de percussió (un migdia):** Un migdia a la setmana els i les alumnes que ho desitgin podran participar en un taller on aprendran a tocar diferents ritmes amb els timbals. S'organitzaran algunes sortides a festes de la ciutat que tindran lloc durant el cap de setmana.
- **Joc de l'aualé (hora de pati al matí, un dia a la setmana):** Durant l'estona de pati, un dia a la setmana, els i les alumnes que vulguin podran aprendre a jugar al joc d'origen africà. Es realitzaran campionats interns a cada trimestre. Els guanyadors del tercer trimestre seran els seleccionats per participar al Campionat d'aualé de Catalunya que es realitza durant un dissabte al matí a la Facultat de Matemàtiques.
- **Periodistes de la ciència (hora de pati al matí, un dia a la setmana):** l'alumnat de cicle superior que ho desitgi podrà llegir i resumir notícies científiques per a publicar-les i divulgar la ciència a cicles inferiors.

- **Comissió de solidaritat (hora de pati al matí, un dia a la setmana):** es sensibilitza i es motiva a l'alumnat a participar de manera activa en projectes solidaris reals.

Relaxació abans d'iniciar les classes de la tarda:

Abans de començar les classes de la tarda, els nens i nenes de Cicle superior fan deu minuts de relaxació mitjançant la lectura silenciosa d'un llibre o bé la lectura en veu alta per part d'un mestre/a. Cal que portin cada dia un llibre per llegir a la motxilla.

Educació en valors:

Dins de la franja d'educació en valors de 5è i 6è es realitzen assemblees. Els temes tractats solen ser escollits a partir de les seves inquietuds (conflictes amb els amics, autoestima, sexualitat, drogues, modes,...). Es combinen activitats de reflexió individual, aprofundiment en petits grups i també debats amb tot el gran grup. Aprofitem per aprofundir en el programa de gestió de conflictes de l'escola.

3. CARACTERÍSTIQUES DE L'EDAT

Aquesta és una etapa de transició a tots els nivells: passen de ser nens/es a ser preadolescents; passen de fer uns aprenentatges més concrets, a un cicle superior on el ritme d'aprenentatge és més accelerat, reben més quantitat d'informació i en un període de temps més curt (esglaó necessari per passar a Secundària).

10-11 anys

En l'**aspecte físic** no han abandonat encara el cos infantil tot i que al llarg del curs es veuen canvis que es faran més evidents al final del cicle o després d'unes llargues vacances.

O Comencen a valorar el seu aspecte físic i a sentir vergonya.

O En les nenes s'aprecien més aquests canvis, especialment pel que fa a la seva preocupació pel moment en el qual tindran la regla. Aquest aspecte les preocupa i, per tant, cal que es treballi des de la família i des de l'escola i que es faci seriosament per eliminar angoixes innecessàries i per donar unes correctes pautes d'actuació. S'han de respondre les preguntes que facin sense escapolir-se d'elles però sense fer una dissertació sobre el tema, cosa que moltes vegades no els interessa i els crea més angoixa.

O Prenen consciència del seu sexe: veuen les diferències que hi ha entre ells i elles (a nivell de converses, interessos, jocs ...)

En l'**aspecte emocional** es comencen a veure certes variacions que repercutiran en la formació de la seva personalitat.

O En primer lloc, neix la consciència moral. Adquireixen, de manera clara, la idea del que està bé o del que està malament. Saben quines de les seves

actuacions són correctes i quines no ho són. Si més no, a nivell teòric, distingeixen una actuació correcta d'una que no ho és.

O El respecte pels adults adquireix importància perquè reconeixen l'autoritat però només l'autoritat que es basa en la raó i en la justícia de les decisions que es prenen.

O Van perdent, també, les conductes infantils i neix el sentiment d'amistat, a la qual valoren per sobre de les altres coses.

En **l'aspecte acadèmic**, comencen a valorar els aprenentatges i prenen interès per l'experimentació.

O Valoren les notes com a fruit del seu esforç i, en general, han adquirit l'hàbit de fer la feina diàriament (si no el tenen encara, cal preocupar-se seriosament)

O El nivell d'aprenentatges augmenta substancialment i ja tenen lliçons per aprendre de manera més sovintejada, així com controls més freqüents.

O La mateixa consciència moral que van adquirint, fa que gaudeixin en els debats o que en les assemblees els agradi expressar la seva opinió.

O És un bon moment per fomentar les afeccions: la música (tocar un instrument), els esports, la lectura (l'exemple de la família és decisiu), la vida sana i el respecte per la natura (esplais, agrupaments,...). Hem d'aprofitar aquesta època per oferir-los l'oportunitat de fer activitats enriquidores que els donaran també alternatives als molts perills que l'adolescència els pot comportar.

O Els adults som encara el seu punt de referència (pares i mestres). Tot allò que fem que sigui incoherent amb el que pregonem anirà en contra nostra.

11-12 anys

En l'**aspecte físic** el cos continua fent canvis: comença a aparèixer la regla en les nenes i els nois comencen a fer canvis, més lentament i menys evidents.

- Tenen un domini del cos molt més complert i van adquirint precisió i resistència.
- Són presumits i cal reforçar-los els hàbits d'higiene.

En l'**aspecte emocional**, l'amistat és un punt de trobada i de preocupació per a tothom. Comencen a aparèixer les colles de nens i nenes que perduraran, però no seran les úniques. És un moment de fixació de rols. El grup d'iguals té molta importància.

- Cal anar en compte perquè es deixen portar pel grup i copien models. És important que a casa feu valoracions crítiques d'aquest fet.
- Tenen moltes pors, i una d'elles és la de no ser acceptat o acceptada pel grup.
- Són més reservats amb les seves coses. Cal estar disposat a escoltar quan ells volen.
- Tenen vergonya i necessiten protegir la seva intimitat.
- Els adults propers deixen de ser superherois (però seguim sent el seu referent) i comencen a separar-se del que està establert. Necessiten explicacions clares i hem de raonar-los les prohibicions.
- Volen justícia en tot el que fa referència a ells, però els costa aplicar-la a ells mateixos.

En l'**aspecte acadèmic** poden fer un treball de deducció i elaboració molt més abstracta que fins ara.

- És possible afrontar idees més complexes que es converteixen en sistemes. Passen a un pensament abstracte.
- Comencen a demostrar interès pel que passa al món.

- Han millorat la seva capacitat d'estudi i comencen a fer treballs en grup.
- Tenen una bona capacitat d'atenció i memòria.

4. LLISTAT D'HÀBITS A TREBALLAR AMB NENS I NENES DE CICLE SUPERIOR DE PRIMÀRIA (DES DE CASA I A L'ESCOLA)

A Cicle Superior es continuen treballant tots els hàbits iniciats a Cicle Mitjà i se n'introdueixen de nous que s'assoliran al llarg de 5è i 6è. Alguns d'aquests hàbits només els podreu treballar vosaltres des de casa, en d'altres hi hauria d'haver un treball compartit entre l'escola i la família. En acabar el Cicle Superior, els nens i nenes hauran de ser capaços de:

HIGIENE I SALUT:

- o Dutxar-se cada dia, per iniciativa pròpia.
- o Canviar-se la roba quan està bruta (després d'una activitat física, si està suada).
- o Vestir-se correctament.
- o Incorporar els hàbits de bona educació i cortesia (tenir cura amb les coses que cauen al terra, no posar-se objectes a la boca, adreçar-se adequadament a les persones...).
- o Alimentar-se suficientment, sense incorporar menjars pocs nutritius o perjudicials per a la dieta diària (pastes a deshora, lllaminadures,...).
- o Mantenir una bona postura segons la situació (d'estudi, de joc, d'esport, a classe...), sense distraccions externes quan cal estar en actitud de concentració (televisors encesos, sorolls, música,...).

AUTONOMIA PERSONAL I ORGANITZACIÓ:

- o No deixar-se influir excessivament pels altres, tot intentant d'aconseguir un criteri personal davant dels fets.
- o Mantenir un ordre en les feines i en els espais utilitzats per fer-les.
- o Aprendre quines feines són de la seva responsabilitat, i tenir una actitud conseqüent amb els propis compromisos.
- o No interrompre una conversa o una acció començada, i saber esperar el torn per parlar o actuar.
- o Saber quin és el moment més oportú per realitzar una determinada acció, o per intervenir en una situació.
- o Aprendre a col·laborar en les feines comunitàries; participar positivament en el manteniment de l'ordre dels espais i objectes propis i comuns (recollir un paper que no sigui seu, no trepitjar una jaqueta caiguda i tornar-la al penjador,...).
- o Aprendre a reflexionar sobre si mateix/a, sobre les pròpies opinions, la seva visió del món i els seus actes.
- o Saber desplaçar-se autònomament i tenir un bon comportament cívic.
- o Complir i respectar els horaris.

COMUNICACIÓ I RELACIÓ:

- o Reconèixer els propis errors com a eina per superar-se i millorar.
- o Tenir mesura de les pròpies dificultats i reconèixer i potenciar les aptituds i capacitats de què es disposa.
- o No dir mentides ni mitges veritats. No enganyar. Donar la cara quan és necessari, especialment si algú altre pot sortir-ne perjudicat/da.

- o Aprendre a fer coses amb els altres, tot aportant el que se sap o el que es té, tant si es material com intel·lectual.
- o Argumentar les respostes amb raonaments coherents i apropiats a la seva edat.
- o Perdre la por a preguntar allò que es desconeix o que interessa, tot intentant esvair els dubtes.
- o Tenir la capacitat de posar-se en el lloc dels altres, imaginant les sensacions i els sentiments que poden tenir.
- o Saber preveure les conseqüències d'una acció, intuir si seran positives o negatives per a un/a mateix/a i per als altres.
- o Reconèixer allò que està ben fet i allò que està mal fet.
- o Saber adreçar-se correctament als altres en diferents situacions.

TREBALL I APRENTATGE:

- o Aprendre a treballar en grup, dins i fora de la classe.
- o Saber transmetre un missatge de l'escola a la família i viceversa, de forma oral, sense que hi hagi d'haver un control per escrit.
- o Saber ordenar les carpetes de treball personalment, sense necessitat de la supervisió dels adults.
- o Aprendre a repartir-se la feina en el temps, d'una forma racional, procurant no deixar els treballs per a última hora.
- o Confeccionar els dossiers de les assignatures seguint unes pautes d'elaboració i un ordre demanat.
- o Llegir textos diferents per obtenir-ne informació útil per al treball i també per gaudir de la lectura.

- o Prendre apunts sense haver de copiar-los de la pissarra, sinó seguint les explicacions d'un/a mestre/a.
- o Expressar-se oralment d'una manera coherent per tal de comunicar sentiments i respostes.
- o Responsabilitzar-se de les pròpies obligacions, escolars i familiars, per tal de col·laborar en la bona marxa de les accions diàries.

*(Les frases ombrejades corresponen als hàbits que no es pretén aconseguir durant el primer curs, sinó al final del segon curs del Cicle Superior).

5. QUINS ASPECTES ES PODEN TREBALLAR DES DE CASA?

1

En primer lloc, mireu amb atenció el llistat d'hàbits. Si aconseguim aquesta coherència entre el que demanem des de l'escola i des de casa, els hi facilitarem molt la feina als vostres fills/es.

A més, cal:

- Mantenir la comunicació entre pares i fills: és important buscar moments per parlar.
- És l'edat en la que comencen a tenir conflictes més greus. Alguns no saben distingir encara si el que està passant és greu o no. Alguns ho expliquen a casa i estaria bé que ens ho féssiu arribar per tal de tractar-ho des de l'escola.
- Hi ha qui no explica res per por o perquè ja es creu prou gran per a resoldre'ls ell sense ajuda i sol passar que quan ens assabentem del que passa, ja és massa tard. Si des de casa percebeu alguna sensació d'aquest tipus caldrà que també ens ho feu arribar a l'escola.
- Cal organitzar el temps per les tasques d'escola, tenint en compte que poden utilitzar també l'aula d'estudi i la biblioteca de l'escola.
- Cal limitar el temps per a utilitzar les màquines (ordinador, tablet, consoles, mòbil,...) i només en el cas de portar al dia la feina de l'escola i les responsabilitats de casa.
- No cal estar tan a sobre però sí que cal fer un seguiment a distància de la feina per tal de donar-los un cop de mà si cal: presentació, contingut, etc.
- Si no tenen deures, han d'estudiar per als possibles controls, deixar l'estudi per al dia abans ja no és factible. Sol ser el primer cicle en el que fins i tot

els alumnes que han anat bé tenen alguna relliscada (per cansament, per excés de confiança)

- Sobretot no els feu la feina. Cal que s'espavilin, tenen apunts, diccionaris, els llibres, ...
- Cal augmentar les responsabilitats que tenen a casa. Són més grans i poden col·laborar en més tasques que abans.